

Керол Ен Дафи

ПАПА ЈОВАНКА

ГЂА ЗВЕР

Те митове што круже, бајке, легенде,
исправићу ја; па кад ме погледате –
Хелену, Клеопатру, краљицу од Шибе,
Јулију, у моје очи дубље загледајте –
Нефертитине, Мона Лизине, Гретине,
добро размислите. Мала Сирена беше распорила
свој сребрни, сјајни реп, со размазала
по смрдљивој рани, умала и отишла
у најлонкама од рибарске мреже, болна,
стајала и смешила се, валцер плесала,
све за Принца, лепотана, фрајерчину,
који ће је напустити, дати јој корпу на крају.
Могла сам јој то одмах рећи – Пази, мала,
ја знам – гадови су то док су принчеви.
Шта теби треба јесте звер. Секс је много бољи.

Кад сам у његову кућу дошла,
не бејаш клинка, знала сам тачно шта хоћу,
у банци злато држала,
црна кочија ме пред капијом чекала,
само једна погрешна реч, криви потез,
прљави поглед и ја бих побегла.
Али Звер одмах на колена паде:
бастардним уснама ми руку пољуби – добро! –

сузама у закрвављеним очима
показа радост – одлично!
напаљеност није скривао,
голему – супер! Гледао ме
како отварам, одливам, искапам
боцу шантонеа из педесет четврте,
године мог рођења, па шапу подиже.

Има још! Збацивши кошуљу свилену,
панталоне сомотске, ружан као сам ђаво,
кроз крзно се пушио. Роктао, стењао, цвилео,
заударао. Цуре, ја сам газдовала!
Дама каже: *То! Јаче!* Дама каже: *Тако!*
Брже! Дама каже: *Не шамо!*
Напослетку све поста јасно. Свиња у кревету
се навукла. А кад му папци и њушка запрљају
постељу сатенску, опрао би је. И то два пута.
У међувремену, његов одвратни кожни језик
рибао ми прсте на ногама. Кржаве и жуте канце
чачкале ми нос, кад пожелех то. И чешкале леђа
до миле ми воље. Из те воловске главе фалш-ноте су
излазиле по целу ноћ тамо где не могах их чути.
Беше помало и коњ, и ован, и пас, и мајмун,
и вук, и магарац, и диносаурус, и неман.

Није вам доста? Кад бисмо покер играле,
Звер се није појављивала.
Бејасмо жилава и моћна група,
све лепе и богате – жена Минотаурова,
Златокоса, Брадате лезбејке невеста,
фрау жутог Патуљка, и ја.
Гледах све те дивне жене како мешају и деле –
покерашке карте.

Кладиле се, улагале, изазивале. Једне ноћи,
директан дуел између фрау Жутке и Брадатине младе
беше око највећег улога на свету.
Фрау је имала трефову даму на столу,
а Невеста пикову. Последња карта. Краљица за сваку.
Фрау подиже улог. Млада исто. Златокосин поглед
залепи се за лову као за астал пун хране.
Засмрде Минотауровкина цигара.

Жуткине руке задрхташе кад приложи жетоне.
Млада повиси још једном, онда се загледа
тако јако да би ти се хаљина отопила
на један њен трептај, па показа карте. Она
баци своје асове: каро, херц, треф, пик.
И ту лекцију научисмо сви –
змај риба Брадате лезбејке није блефирала.

Али иза сваке покерашице стајаше колона духова
на губљење осуђена. Ева. Пепељуга. Мерлинка.
Дугом косом млатарала је Златокоса.
Беси Смит невољена, скрхана, шкартирана.
Жене Плавобрадог, Хенрија VIII, Снежана
проклињаше дан када је напустила седам патуљака,
Дајана, принцеза од Велса. Стидљива Звер уђе
на крају игре носећи пиће,
ми устадосмо и наздрависмо – *Феј Реј* –
убацисмо препеченицу низ грла црвена.
Неваљалке. Озбиљне даме. Ожалошћене.

Увек строга према Звери, независно од исхода,
отиђох горе, те трагичне цуре ми у мислима,
њега избаких из кревета; остадох сама
на балкону, ноћ беше тако хладна да осетих звезде
на језику. И помолих се –
држећи огрлицу од бисера, сузе Маријине,
као бројаницу – за изгубљене, лепотице заробљене,
супруге, оне несрећније од нас.
Краљица дуну на Месец као на огледалце.
Мој дах поста свилена марама за сене заносне.
Вратих се у собу. Звер ми донесите.
Од винског подрума кључ ми дајте.
Нека ја будем она која воли мање.

ПАПА ЈОВАНКА

Пошто научих претварати
бесквасни хлеб
у свету хостију,

и замлатити запаљеним тамјаном
да се плаво-зелене змије дима
смотају око поруба мантије,

и љуљати се кроз усијане гомиле,
високо на папској столици,
благословећи зрак,

све ближа небесима
од кардинала, надбискупа,
бискупа и свештеника,
ја, викар Рима,

Ватикан ми дом,
као најбоља од свих,
in nomine patris et filli et spritus sancī amen,

али два пута чеднија од њих,
поверовах
да не верујем ни реч,

и кажем вам сада,
кћери или невесте Господње,
да сам се најближе осећала

Божјој моћи
када ме је рука
подизала, спуштала,

подизала, спуштала,
када ми се беба пробијала
између ногу,

док лежах на путу
свог чуда,
а не бејаш ни мушкарац ни папа.

КЕРОЛ ЕН ДАФИ, песникиња и драмска списатељица рођена је 23. децембра 1955. године у Глазгову. Студирала је филозофију на Универзитету у Ливерпулу. Бивши је уредник часописа за поезију *Амбиџ* и редовни књижевни критичар за разне медије. У Манчестер се преселила 1996. године, када је почела да предаје поезију на тамошњем универзитету.

Добитница је највиших песничких признања, међу којима и награда „Сомерсет Мом“, „Т. С. Елиот“, „Ерик Грегори“, „Дилен Томас“, и награде „Ленан“ истоимене америчке фондације.

Керол Ен Дафи је, такође, веома цењена драмска списатељица, антологичарка, а њен књижевни опус обухвата и остварења из области књижевности за децу. Енглеска краљица ју је два пута одликовала.

Живи у Манчестеру, где је уметнички директор школе за креативно писање при Универзитету. Године 2009. добила је високу титулу Дворског песника „Песник Лауреат” (Poet Laureate).

Прејевала са енглеског и белешку сачинила МИЛЕНА БОРИЋ